

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421201771
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6421201771.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Zity Nagypálovej ako členiek senátu, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti K.: U., nar. XX. júla XXXX a H., nar. XX. decembra XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, deti rodičov: matky A. H., nar. XX. marca XXXX, bytom S. XXX, V. L., zastúpená Advokátska kancelária Špireková & Partners s.r.o., so sídlom Nám. Matice slovenskej 6, Žiar nad Hronom a otca V. K., nar. XX. augusta XXXX, bytom R. cesta XX, X. L., zastúpený Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, so sídlom AK Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, č.k. 26P/1/2021-394 zo dňa 4. apríla 2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom, č.k. 26P/1/2021-394 zo dňa 4. apríla 2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) rozhodol nasledovne:

- I. Otec je povinný platiť zvýšené výživné, a to na maloletú dcéru U. K. nar. XX.X.XXXX vo výške 200,-Eur mesačne a na maloletého syna H. K., nar. XX.XX.XXXX vo výške 200,-Eur mesačne, počínajúc od 19.12.2019, so splatnosťou vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.
- II. Nedoplatok na výživnom splatnom za obdobie od 19.12.2019 do 31.3.2022 vo výške po 3.321,30,-Eur na každé maloleté dieťa je otec povinný zaplatiť v splátkach, a to po 100,-Eur mesačne na každé maloleté dieťa zvlášť, splatných spolu s bežným výživným k rukám matky s tým, že omeškanie splnením jednej splátky bude mať za následok splatnosť celého plnenia.
- III. Týmto sa zároveň mení rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 7P/35/2018-41 dňa 11.1.2019, právoplatný dňa 25.1.2019 v časti výšky výživného na maloleté deti U. K. a H. K..
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že zmeny pôvodného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom (sp.zn. 7P/35/2018) sa pôvodne domáhal otec maloletých detí; zmena mala spočívať v rozšírení styku s maloletými deťmi. Uvedené konanie bolo vedené pod sp.zn. 26P/85/2019; na okresnom súde bolo vo februári 2020 začaté konanie o návrhu starých rodičov zo strany otca o úpravu styku s maloletými deťmi; konanie bolo vedené pod sp.zn. 5P/9/2020. Uvedené konania boli uznesením okresného súdu, č.k. 26P/85/2019-177 zo dňa 26.02.2020 postupom podľa § 166 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len

„C.s.p.“) spojené na spoločné konanie vedené ďalej pod sp.zn. 26P/85/2019. V priebehu uvedeného konania matka maloletých v písomných podaniach (prvé už zo dňa 19.12.2019) s rozšírením styku otca s maloletými deťmi a s návrhom starých rodičov na úpravu styku nesúhlasila; podaním zo dňa 19.12.2019 sa domáhala zvýšenia výživného určeného rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp.zn. 7P/35/2018 zo dňa 11.01.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.01.2019. Tento návrh okresný súd vylúčil na samostatné konanie, ktoré je vedené pod sp.zn. 26P/1/2021. V návrhu na zvýšenie výživného matka zdôrazňovala, že došlo k zmene finančných pomerov na strane otca; v čase pôvodného rozhodnutia nebol zamestnaný a nemal dostatok finančných prostriedkov, ale v dobe podania návrhu na zvýšenie výživného bolo zrejmé, že si našiel prácu a má v prenájme byt. Návrh matka maloletých detí doplnila prednesom na pojednávaní v auguste 2021, poukázala na samotné plynutie času a s tým spojené výdavky vo vzťahu k starostlivosti o maloleté deti, poukázala tiež na výdavky spojené s opatreniami v súvislosti s ochorením Covid 19. Vo vzťahu k pomerom otca tvrdila, že jeho tvrdenia, že nemá žiadne príjmy, sú nepravdivé. K tvrdenému zdravotnému stavu otca uviedla, že doklad o PN nepredložil. Otec je pritom jediným konateľom a spoločníkom spoločnosti Emramax, s.r.o., založenej 02.02.2021; z listín tiež vyplýva, že otec vo Švajčiarsku pracoval, resp. naďalej pracuje, čo vylučuje jeho tvrdenia, že nebol alebo nie je schopný pracovať z dôvodu zlého zdravotného stavu. Mala zato, že otec dosahuje príjmy, ktoré sú vysoké a zatajuje ich; v takom prípade by mal súd vychádzať z potenciálneho príjmu na strane otca. V priebehu dokazovania poukázala na skutočnosť, že v období 26 mesiacov bol príjem otca vo Švajčiarsku 127.293,-CHF, čo vychádza cca 4.895,-CHF mesačne; ide o príjem zo zamestnania, ako aj o rôzne dávky. Tento príjem otec dosahoval v období, keď tvrdil, že zo zdravotných dôvodov pracovať nemôže.

1.2 Otec maloletých detí pôvodne tvrdil, že na jeho strane nedošlo k žiadnej významnej zmene pomerov; príjem otca v aktuálnej situácii nedosahuje ani minimálnu mzdu, jeho firma len začína podnikať. V súčasnosti výdavky spojené s jeho spoločnosťou presahujú príjmy obchodnej spoločnosti. Pripustil, že jeho zistené príjmy vo Švajčiarsku v sume cca 5.500,-CHF mesačne sú pravdivé; iba základné mesačné výdavky však vychádzali na 4.500,-CHF mesačne. Na pomery Švajčiarska príjem otca nebol vôbec nadštandardný, navyše v čase rozhodovania okresného súdu otec už viac ako 6 mesiacov vo Švajčiarsku nepracuje. Otec sám na pojednávaniach pôvodne tvrdil, že vo Švajčiarsku bol dokopy 2 až 3 mesiace v roku 2019, nebolo to vkuse, ale po týždni. Pôvodne tvrdil, že v Rakúsku pracoval v období do septembra 2018. Pôvodne argumentoval, že obchodná spoločnosť Emramax, s.r.o. nemá žiaden príjem z dôvodu, že je trestne stíhaný a nemôže dostať žiadnu koncesiu. Tvrdil, že pôvodne mu na živobytie požičal 5.000,-Eur brat, tvrdil, že má problémy so zdravotným stavom; pokiaľ ide o oči, či má zachované periférne videnie a zároveň má problémy s kolenom so skríženým väzom a meniskom. Po jeho konfrontácii s výpisom z účtu vo Švajčiarsku tvrdil, že vo Švajčiarsku mal vysoké výdavky, a teda cca 1.500,-CHF mesačne na bývanie, cca 300,-CHF poistenie a zároveň mal vysoké výdavky na stravovanie a cestovanie. Vo vzťahu k výživnému tvrdil, že je schopný a ochotný platiť maximálne 100,-Eur mesačne; v čase posledného pojednávania uviedol, že jeho firma dostala v Žiline objednávku na žeriavnika, ktorého zabezpečil na živnosť; zmluva je na dobu určitú. Zisk firmy z uvedenej objednávky by mohol predstavovať 300,- až 400,-Eur mesačne.

1.3 Kolízny opatrovník v konaní tvrdil, že od predchádzajúceho rozhodnutia nastala podstatná zmena pomerov na strane maloletých detí a na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že je v možnostiach aj schopnostiach otca platiť zvýšené výživné, ktoré je zároveň v súlade so záujmom maloletých detí.

1.4 Súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 62 ods.1, ods.2, § 75 ods.1, § 77 ods.1, § 78 ods.1, ods.3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 36/2005 Z.z.“). Vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, stanoviskami a vyjadreniami účastníkov konania, vyslúchol svedkyňu a oboznámil listinné dôkazy obsiahnuté v súdnom spise. Vychádzal zo skutočnosti, že rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom boli naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom, č.k. 7P/35/2018-41 zo dňa 11.01.2019; v čase pôvodného rozhodovania okresného súdu bývala matka s maloletým deťmi v S.; od 01.10.2018 bola zamestnaná v spoločnosti Green Wave Recycling, s.r.o., Nová Baňa, kde dosahovala príjem cca 550,-Eur mesačne. Otec maloletých mal trvalé bydlisko v Bratislave, jeho príjme neboli žiadnym spôsobom preukazované, nakoľko došlo k rodičovskej dohode. Podľa vyjadrenia na pojednávaní však bol otec v tom čase evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny.

1.5 Okresný súd v napadnutom rozhodnutí konštatoval zmenu pomerov ako na strane otca, tak aj na strane maloletých detí. Od posledného rozhodnutia o výživnom pritom do dňa rozhodnutia okresného súdu uplynulo obdobie viac ako 3 rokov, maloletá U. nastúpila do školskej dochádzky na prvom stupni základnej školy; maloletý H. navštevuje predškolské zariadenie. Zároveň súd prvej inštancie prihladol i na značný nárast celkových výdavkov z dôvodu inflácie. Pokiaľ ide o matku maloletých detí, táto naďalej pracuje u rovnakého zamestnávateľa s priemernou čistou mzdou vo výške 650,-Eur mesačne vrátane daňového bonusu; matka náklady na domácnosť vyčíslila tak, že po prepočítaní náklady na obe maloleté deti predstavujú cca 140,50 Eur mesačne. Okresný súd prihladol na ďalšie výdavky spojené so stravovaním v domácnosti, obliekaním, zakúpením oblečenia a obuvi, hygienickými potrebami, výdavkami na školské potreby, dochádzkou do školy, zdravotnou starostlivosťou, telefón, hračky, výlety a podujatia. Za reálnu považoval okresný súd výšku pravidelných mesačných výdavkov 200,- až 250,-Eur na každé z maloletých detí zvlášť; okresný súd poukázal na skutočnosť, že maloleté deti sú v rýchlom vývoji a oblečenie i obuv potrebujú kupovať stále novú. U maloletého H. rovnako dôjde k ďalšiemu podstatnému zvýšeniu nákladov na školskú dochádzku; od septembra 2022 začne chodiť do základnej školy.

1.6 Vo vzťahu k otcovi maloletých detí okresný súd zistil, že v súčasnosti býva v rodinnom dome svojich rodičov v Novej Bani, predtým mal bývať v nájme s výdavkom 300,-Eur mesačne. Uvádzal, že v období roku 2021 si zarábala iba na brigádach, čo trvalo nejaké 4 mesiace; prispieval rodičom čiastkou 200,-Eur mesačne. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie chodieval striedavo aj do Žiliny, kde má zákazky jeho firma Emramax, s.r.o.. Otec rovnako tvrdil, že mal v roku 2018 úraz oka a tiež utrpel zranenie kolena. Tvrdil, že tieto ťažkosti mu neumožňujú vykonávať prácu, bol práceneschopný a nemal žiadne príjmy. V roku 2019 mal osobný bankrot; brat mu požičal 5.000,-Eur na založenie firmy a 3.500,-Eur mu požičali rodičia. Pôvodne vypovedal, že naposledy v zahraničí pracoval vo Švajčiarsku cca 2 až 3 mesiace v roku 2019 s príjmom po odpočítaní nákladov na bývanie cca 1.200,-Eur. Okresný súd ustálil, že vo vzťahu k zdravotným problémom otca, tieto v konaní nepreukázal, predložil iba výmenné lístky na odborné vyšetrenia s diagnózami gonalgia vpravo, chondropathia a lézia zadného skríženého väzu. Súdom bola zabezpečená správa od ambulancie úrazovej chirurgie FNsP Nové Zámky zo dňa 01.10.2021, z ktorej vyplýva, že otec dňa 02.08.2021 utrpel úraz pravého kolena pri vystupovaní zo žeriava, s diagnózou roztrhnutie predného krížového väzu, poškodenie menisku s doporučeným kludovým režimom, fixáciou kolenného kĺbu a kontrolou o štyri týždne. Iné lekárske správy zo strany otca doručené neboli. V priebehu konania rovnako otec vypovedal, že prácu vykonáva pre svoju spoločnosť na základe mandátnej zmluvy za odplatu 500,-Eur mesačne. Otec bol v Žiline pracovať aj ako žeriavnik na 3-4 dni. Je tak konateľom a spoločníkom spoločnosti Emramax, s.r.o., so sídlom Kremnické Bane, ktorá za rok 2021 dosiahla daňovú stratu vo výške 7.260,14 Eur. Vo vzťahu k pomerom otca okresný súd však zistil, že na jeho účet vedený v Slovenskej sporiteľni, a.s. boli prevádzané finančné prostriedky z účtu vedeného vo Švajčiarsku; otec výpis z účtu v banke vo Švajčiarsku odmietol predložiť, tvrdil, že tento bol zrušený. Na nadväznosti na uvedenú skutočnosť súd prvej inštancie vyžiadal výpis z účtu vedeného v Glarner Kantonalbank, Glarus 8750, Švajčiarsko, ktorý bol vyhotovený za obdobie od 29.10.2019 do 16.02.2022 a z ktorého vyplýva, že za celé obdobie boli kreditné operácie na účte vo výške 127.293,-CHF a debetné vo výške 127.291,91 CHF. Priemerný príjem na účte predstavoval sumu 4.895,-CHF, čo po prepočte na menu EURO predstavuje priemerný príjem otca 4.400,- až 4.600,-Eur mesačne. Z prehľadu platieb na tomto účte vyplýva, že otec mal pravidelné príjmy od spoločnosti ICM BAU AG, Churerstrasse 47, Pfäffikon, WOMA WORK MANAGEMENT AG, Untere Bahnhofstrasse 11, Rapperswil, ale aj príjmy, ktoré boli z nejakého druhu dávok alebo podpory. Je tak pravdepodobné, že otec mal príjem z rodinných dávok vo Švajčiarsku; Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica potvrdil formulár E411 na žiadosť otca za účelom nároku na rodinné dávky.

1.7 Súd prvej inštancie z vyššie uvedeného vyvodil, že otec od obdobia novembra 2019 dosahoval pravidelné mesačné príjmy v priemernej výške cca 4.500,-Eur; tieto príjmy v konaní pred súdom zatajil a vypovedal, že v zahraničí pracoval iba príležitostne niekoľko týždňov, naposledy v lete 2021. Až na poslednom pojednávaní po prečítaní listinného dôkazu, výpisu z účtu vo Švajčiarsku, sa otec maloletých detí vyjadril, že tam mal vysoké výdavky vo výške cca 4.500,-CHF mesačne, čo ani nezahŕňalo bežné náklady na stravovanie, obliekanie, lieky a hygienické potreby. Tvrdil, že mal podstatné výdavky súvisiace s likvidáciou firmy, kde matka maloletých detí ako konateľka firmy si svoje povinnosti nespĺnila; tieto skutočnosti otec maloletých detí nijakým spôsobom nepreukázal.

1.8 Na základe uvedeného okresný súd považoval za dôvodné zvýšenie výživného na každé maloleté dieťa na sumu 200,-Eur mesačne, ktorá zodpovedá zmeneným pomerom, možnostiam, schopnostiam a zárobkovým pomerom rodičov, ako aj veku a odôvodneným potrebám maloletých detí. Prihliadal pritom na osobnú starostlivosť o maloleté deti, ktoré zabezpečuje matka; osobná starostlivosť rodiča je postavená na roveň finančným plneniam. Doposiaľ stanovené výživné vo výške 80,-Eur mesačne je celkom zjavne nepostačujúce na pokrytie čo i len základných potrieb spojených s výživou maloletých detí; je neprípustné, aby podstatná časť vyživovacej povinnosti bola prenesená len na jedného z rodičov, čo bola v prejednávanej veci matka. Mesačné príjmy otca boli 6 až 7-násobne vyššie ako príjmy matky; otec nepreukázal žiadne skutočnosti, ktoré by mu bránili i naďalej vykonávať zárobkovú činnosť a dosahovať príjmy či už zo zamestnania alebo podnikania. Po zdravotných ťažkostiach a dočasnej práceneschopnosti otec začal pracovať, je spoločníkom i konateľom obchodnej spoločnosti; je tak povinný zabezpečiť si dostatočné príjmy a usporiadať svoje výdavky tak, aby mohol prednostne plniť zákonnú vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom vo výške zodpovedajúcej ich oprávneným potrebám. S poukazom na ustanovenie § 77 ods.1 zákona č.36/2005 Z.z. okresný súd zvýšil výživné na návrh matky odo dňa podania návrhu, a teda od 19.12.2022; zistil a vypočítal nedoplatok na výživnom, ktorým vznikol otcovi za 27 mesiacov, a to od januára 2020 až do marca 2022 a 13 dní mesiaca december 2019. Zistený nedoplatok umožnil otcovi splácať v splátkach po 100,-Eur mesačne na každé maloleté dieťa zvlášť pod hrozbou straty výhody splátok.

1.9 Pri rozhodovaní o trovách konania súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p. a rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 55 C.m.p. okresný súd nezistil.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletých detí (ďalej aj „odvolateľ“), v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil a návrh matky na zvýšenie výživného zamietol, prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uplatnil odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods.1 písm. d), f), g) a h) C.s.p., ako aj podľa § 52 ods.1 C.m.p.; tvrdil tak, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci.

2.1 V konkrétnostiach odvolateľ namietal, že v konaní nebola dostatočne preukázaná zmena pomerov, nakoľko návrh bol podaný už 7 mesiacov od poslednej úpravy výživného. Ak súd prvej inštancie po ustálených výdavkoch na jedno dieťa zaviazal otca na úhradu celej sumy samostatne, odvolateľ považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne, nakoľko aj matka má voči maloletým deťom vyživovaciu povinnosť. V takomto prípade mal okresný súd ustáliť výživné na 100,-Eur na každé maloleté dieťa, ako to navrhoval otec; rodičia sa na výžive maloletého dieťaťa musia podieľať pomerne, podľa svojich možností, schopností, zárobkových a majetkových pomerov. Súd prvej inštancie takto neprihliadal na ustanovenie § 62 ods.2 Zákona o rodine, pomery matky sa od poslednej úpravy zvýšili, nakoľko jej príjem sa zvýšil a poberá prídavky na maloleté deti; okresný súd nezohľadnil príjem matky a jej možnosť podieľať sa na výživnom. Matka sa síce o maloleté deti osobne stará, avšak už im nezabezpečuje nepretržitú starostlivosť, nakoľko deti navštevujú základnú školu.

2.2 Odvolateľ tiež tvrdil, že základnou podmienkou správneho určenie vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na maloleté dieťa, avšak matka v písomnom podaní a pri svojom výsluchu do týchto nákladov zahrnula aj výdavky na domácnosť. Výživné však nemá pokrývať potreby domácnosti, ale len potreby oprávnenej osoby. V tomto smere odvolateľ tvrdil, že súd prvej inštancie neskúmal ani príjmy partnera matky, ktorý s ňou žije v spoločnej domácnosti a žijú s ňou v spoločnej domácnosti aj rodičia matky. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby maloletých detí, okresný súd ich naposledy ustálil ku dňu 09.08.2021, od toho času do rozhodnutia súdu neboli výdavky na maloleté deti riadne zistené a ustálené. Preverenie nákladov na maloleté deti nebolo vykonané ani zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Okresný súd takýmto postupom nedostatočne zistil skutočný stav veci a hoci vykonal niekoľko pojednávaní, nezameral sa na to rozhodujúce; nezistil riadne aké boli pomery v čase, kedy bola súdom schválená rodičovská dohoda ohľadne výživného a prv existujúci stav neporovnal s pomermi, ktoré existujú v súčasnosti. Len taký postup okresného súdu by zodpovedal správnej aplikácii

ustanovenia § 78 Zákona o rodine. Tvrdil, že nie je možné priznať spotrebné výživné vo výške vyššej ako sú preukázané náklady na dieťa, a to ani v prípade, ak to pomery rodiča dovoľujú. Matka maloletých detí by pritom mala zabezpečovať výživu maloletých detí približne v rovnakom rozsahu ako otec; je tak neadekvátne určenie výživného vo výške 200,-Eur mesačne len na strane otca. Celkové výživné by tak predstavovalo sumu 400,-Eur, čo nezodpovedá skutočným výdavkom detí; sama matka v návrhu žiadala len sumu 150,-Eur mesačne. Argumentáciu v tomto smere otec maloletých detí uzavrel tvrdením, že nebolo dostatočne prihladené na vyživovacie povinnosť matky voči maloletým deťom, v dôsledku čoho je napadnuté rozhodnutie okresného súdu za nesprávne; okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne posúdil vec.

2.3 Pokiaľ ide o zmenu pomerov a možnosti a schopnosti otca, odvolateľ tvrdil, že jeho výdavky boli preukázané rovnakým spôsobom ako jeho príjmy, a to výpisom z účtu. Pre odvolateľa je nepochopiteľné, z akého dôvodu okresný súd na výpise z účtu prihliadal na príjmy bez akýchkoľvek dôkazov preukazujúcich v akej súvislosti boli tieto príjmy obdržané a neprihliadal na výdavky na tomto účte, aj keď tieto z účtu vyplývajú minimálne takým spôsobom ako príjmy. Zistenia okresného súdu nezodpovedajú reálnym príjmom a výdavkom otca, sú len jednostranným pohľadom na plusové položky na účte bez ohľadu na okolnosti, zohľadnenia mínusových položiek, nákladov na stravu, cestovanie, bývanie a na iné náklady, bez ktorých by akýkoľvek príjem nebolo možné získať. Navyše otec v súčasnosti už vo Švajčiarsku nepracuje, je konateľom spoločnosti Emramax, s.r.o., jeho príjmy pochádzajúce z tejto činnosti okresný súd nijakým spôsobom nezohľadnil. Za schopnosti otca bolo potrebné považovať reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Z výpisov z účtu banky vo Švajčiarsku nevyplyva, že by otec v roku 2022 mal akékoľvek príjmy v súvislosti s prácou vo Švajčiarsku; v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie sa otec zdržiaval len na Slovensku, jeho činnosť súvisí s podnikaním v obchodnej spoločnosti Emramax, s.r.o., kde sa príjmy nijakým spôsobom nepribližujú príjmom zo Švajčiarska. Uvedené tvrdenia otec preukazoval potvrdením o ukončení zamestnania, potvrdením o ukončení služieb v zamestnanosti a potvrdením o odhlásení z trvalého pobytu; všetky dôkazy z príslušných úradov zo Švajčiarska, preložené do slovenského jazyka. Otec maloletých detí v podanom odvolaní spochybnil konštatovanie súdu prvej inštancie, že nepreukázal skutočnosti, ktoré by mu bránili naďalej vykonávať zárobkovú činnosť a dosahovať príjmy; tvrdil, že preukázal zdravotné problémy spôsobujúce, že otec dlhodobo nemohol vykonávať pracovnú činnosť. Z predložených listín sám vyvodil, že z lekárskej správy vyplýva, že k zraneniu otca došlo pri lezení na žeriav, a teda pri výkone práce. Ak by aj otec mohol dosahovať príjem, neznamená to, že by tento príjem bol rovnaký ako vo Švajčiarsku; súd prvej inštancie výšku takéhoto možného príjmu nezistil. Neexistoval tak žiadny rámec, na základe ktorého by súd ustálil možnosti otca a výšku, z ktorej by mal určovať výživné. Ak aj otec pracoval niekoľko turnusov vo Švajčiarsku, nemôže to znamenať, že toto bude brané ako jeho životný štandard. Mal vo Švajčiarsku vysoké výdavky, ktoré mu podstatne znižovali reálnu výšku príjmov a zo zdravotných dôvodov a z dôvodu, že sa chcel viac venovať maloletým deťom, sa presťahoval na Slovensko. Výšku možností a schopností na Slovensku okresný súd nijakým spôsobom neustálil, ani neodôvodnil. Je absurdné, aby súd výšku výživného určoval na základe predchádzajúcej práce otca v zahraničí, keď takúto možnosť už nemá. Navyše okresný súd nezohľadnil plnenia otca mimo určeného výživného a osobnú starostlivosť v čase, keď trávi čas s maloletými deťmi. Uvedenú odvoláciu argumentáciu otec maloletých detí uzavrel tvrdením, že okresný súd nesprávne zistil majetkové možnosti a schopnosti otca, neprihliadal na aktuálnu situáciu. Odvolateľ poukázal na ustanovenie § 217 ods.1 C.s.p. a tvrdil, že priznanie výživného vo výške 200,-Eur mesačne, počnúc dňom 19.12.2049 je v rozpore s týmto ustanovením. Pre odvolateľ nebolo zrejmé, z akého dôvodu okresný súd priznal viac ako dvojnásobne vyššie výživné po 7 mesiacoch od posledného určenia výživného, a to bez toho, aby toto matka v návrhu vôbec požadovala. Ak okresný súd uviedol, že od poslednej úpravy výživného uplynulo obdobie vyše 3 rokov, nemôže s ohľadom na tento argument výživné zvyšovať späťne 3 roky. Okresný súd pritom neodôvodnil, kedy malo dôjsť k zmene pomerov na strane oprávnených ani povinných osôb a najmä k akej zmene pomerov došlo za obdobie 7 mesiacov od posledného zvýšenia výživného. Okresný súd tak neustálil, kedy a ako došlo k zmene pomerov; priznanie výživného počnúc dňom podania návrhu, čo matka ani nežiadala, je nezákonné a arbitrárne.

3. Matka maloletých detí v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdil. K odvolacej argumentácii otca uviedla, že od posledného určenia výživného došlo nepochybne k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcich zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom; súd prvej inštancie zisťoval okolnosti dôležité pre určenie pôvodnej vyživovacej povinnosti a posudzoval, či sa tieto okolnosti podstatne a výrazným

spôsobom zmenili. Svoje závery vo vzťahu k zmene pomerov okresný súd riadne odôvodnil. Maloleté deti navštevujú vyšší stupeň škôl, sú staršie, s čím súvisia nepochybne zvýšené výdavky; otec sám má vyššiu životnú úroveň, čo sa odvíja od jeho príjmu a majetkových pomerov. Bolo ustálené, že priemerný príjem otca za obdobie od 10/2019 do 02/2022 predstavoval 4.400,- až 4.600,-Eur mesačne s tým, že je pravdepodobné, že otec mal príjem aj s rodinných dávok vo Švajčiarsku. Otec tak počas celých dvoch rokov dosahoval a zjavne aj dosahuje príjmy vo výške prevyšujúcej 4.500,-Eur mesačne. Matka maloletých detí zdôraznila, že otec maloletých detí okresný súd zavádzal ohľadom svojich skutočných príjmov a snažil sa svoje príjmy zatajiť; napriek indíciám, že sa zdržiava a pracuje v zahraničí, zárobky v zahraničí až do posledného pojednávania popieral. Tvrdil, že pracuje len príležitostne ako brigádnik, resp. je dlhodobo na PN. Až po vykonanej súdnej lustrácii zo zahraničného účtu vyšli najavo jeho príjmy v zahraničí. Otec svoju povinnosť preukázať svoje príjmy súdu nespĺnil, nepredložil riadne podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov; okresný súd mal možnosť vychádzať z predpokladaného príjmu otca, podľa ktorého by výška priemerného mesačného príjmu predstavovala 20-násobok sumy životného minima.

3.1 Ak odvolateľ poukazoval na svoje výdavky v zahraničí, matka zdôraznila, že svoje tvrdenia žiadnym spôsobom nepreukázal. Bol si pritom vedomý, že súd vykonal lustráciu vyžiadaním si jeho účtu vo Švajčiarsku; mohol si pripraviť všetky doklady týkajúce sa jeho tvrdení o výdavkoch na život, ako i o výdavkoch súvisiacich s údajnou likvidáciou firmy, kde mal vynaložiť neprimerané náklady. Uvedené však otec nespravil. Vo vzťahu k výdavkom však z napadnutého rozhodnutia pre matku vyplýva, že okresný súd bral do úvahy aj predpokladané výdavky otca v súvislosti s jeho príjmami vo Švajčiarsku. Matka maloletých detí sa stotožnila aj s argumentáciou súdu vo vzťahu o otcom tvrdenom zlom zdravotnom stave a poukázala v podrobnostiach na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia.

3.2 Napokon sa matka vyjadrila k tvrdeniu otca, že súd nezohľadnil jej príjem a možnosti podieľať sa na výživnom a jeho výške; uviedla, že okresný súd skúmal majetkové pomery oboch účastníkov konania, napokon ich porovnával s príjmom otca, ktorého mesačné príjmy boli 6 až 7-násobne vyššie ako príjmy matky. Navyše matka, ktorej boli maloleté deti zverené, plní svoju vyživovaciu povinnosť aj osobnou starostlivosťou a poskytovaním vecných plnení ako stravy, zdravotníckych potrieb a bývania; aj s prihliadnutím na uvedené bolo možné zaviazať rodiča, ktorému maloleté deti zverené neboli, na plnenie výživného vo vyššej sume ako je polovica preukázaných nákladov na dieťa. Okresný súd tak pri určení vyživovacej povinnosti prihliadal a posudzoval príjmy a výdavky matky i otca, ako aj to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

3.3 Napokon matka maloletých detí zdôraznila, že ak okresný súd priznal výživné odo dňa podania návrhu, tak sama, resp. prostredníctvom právneho zástupcu žiadala na pojednávaní o určení výživného odo dňa podania návrhu. Otec, ani jeho právny zástupca voči takémuto návrhu na pojednávaní nevyslovili žiadnu výhradu.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu zotrval na svojej argumentácii pred súdom prvej inštancie; s napadnutým rozhodnutím sa stotožnil a vyjadril, že súd po vykonanom dokazovaní dospel k správne rozhodnutiu, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletých detí zvýšeným výživným. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil.

5. Ďalšie relevantné vyjadrenie podané nebolo.

6. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu § 65 a § 66 C.m.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 385 C.s.p. a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v zmysle § 387 ods.1, ods.2 C.s.p. v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil.

6.1 Podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie otca maloletých detí nie je dôvodné. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvoinštančného súdu, pretože

tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, skutočný stav zistil správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver.

7.1 V zmysle platnej právnej úpravy je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa a vykonávať prácu, jeho odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a pod.. V prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov; pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. V predmetnej veci, vzhľadom na vek maloletých detí, je nespochybniteľné, že maloleté deti vo veku deviatich resp. siedmych rokov nie sú schopné samé sa živiť, vyživovacia povinnosť rodičov k nim trvá. Dôvodom, pre ktorý matka maloletých detí navrhla zvýšenie výživného, bola skutočnosť, že doposiaľ určené výživné nezodpovedá potrebám maloletých detí a pomery na strane otca sa zmenili v tom, že dosahuje príjem, ktorý mu umožňuje prispievať na výživu maloletých detí vyšším ako doposiaľ určeným výživným.

7.2 V prvom rade je potrebné uviesť, že podľa § 78 Zákona o rodine je možné meniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom, len ak sa menia pomery; okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Platná právna úprava neumožňuje meniť právoplatné súdne rozhodnutia; v prípade vyživovacej povinnosti však vzhľadom na to, že sa ustanovuje povinnosť plniť peňažné sumy aj do budúceho obdobia, kedy môže dôjsť ku zmene pomerov, z ktorých pôvodné rozhodnutie vychádzalo, Zákon o rodine aj Civilný sporový poriadok (§ 231 C.s.p.) umožňujú zmeniť právoplatný rozsudok na základe relevantnej zmeny pomerov, rozhodujúcich pre určenie výživného. V konaní, v ktorom sa navrhuje zmena pôvodného rozhodnutia o výživnom, si súd všima rovnaké okolnosti, ako v konaní o určenie výživného; porovnáva ich stav ku dňu rozhodnutia o výživnom a ku dňu žiadanej zmeny rozhodnutia. V konaní o určení alebo zmene vyživovacej povinnosti rodiča musí súd skúmať schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej osoby (pod ktorými sa rozumie vek, zdravotný stav, vzdelanie, aktuálne rodinné pomery, objektívna možnosť dosahovať čo najvyšší príjem vlastným pričinením ako aj dôvody, pre ktoré povinný rodič nedosahuje príjem, postačujúci na uhrádzanie nákladov vlastných potrieb) ako i odôvodnené potreby osoby oprávnenej, ktorou je maloleté dieťa. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará; výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

7.3 Z obsahu spisu vyplýva, že rodičia maloletých detí spolu nežijú, posledná úprava výkonu rodičovských práv a povinností bola prevezená rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp.zn. 7P/35/2018 zo dňa 11.01.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.01.2019. Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti z uvedeného rozsudku vyplýva, že otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške 80,-Eur mesačne na každé z maloletých detí zvlášť.

7.4 Vychádzajúc z obsahu spisu odvolací súd overil aj skutočnosť, že na okresnom súde pod sp.zn. 26P/85/2019 prebiehalo konanie o zmenu osobnej starostlivosti, o zmenu úpravy styku a návrhu starých rodičov o úpravu styku s maloletými deťmi. V uvedenom konaní okresný súd rozhodol rozsudkom zo dňa 04.04.2022; upravil styk otca s maloletými deťmi počas kalendárneho roka a to tak, že otec bude oprávnený s maloletými deťmi stretávať sa každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod.; upravil styk otca počas sviatočných a prázdninových dní a upravil spôsob odovzdávania a prevzatia maloletých detí. Okresný súd návrh otca na zmenu výchovného prostredia zamietol a rovnako zamietol návrh starých rodičov maloletého (zo strany otca) na úpravu styku s maloletými deťmi. Zo súdneho registra odvolací súd zistil, že Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, rozsudok okresného súdu, č.k. 26P/85/2019-584 zo dňa 04.04.2022 svojím rozsudkom, č.k. 15CoP/27/2022-651 zo dňa 24.08.2022 ako vecne správny potvrdil vo všetkých jeho výrokoch.

7.5 Nemožno tak konštatovať inak, že na základe súdnych rozhodnutí sú maloleté deti nielen v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, ale aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu (v konaní o vyživovacej povinnosti) zverené do osobnej starostlivosti matky; z uvedeného celkom zrejme vyplýva záver o tom, že bolo potrebné upraviť vyživovaciu povinnosť rodiča, ktorému maloleté deti do osobnej starostlivosti zverené nie sú (otca).

8. Pre odvolací súd z napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nepochybne vyplýva, že okresný súd založil svoje rozhodnutie na zmene pomerov, ktorú zistil nielen vo vzťahu k maloletým deťom, ale aj vo vzťahu k otcovi maloletých detí; porovnal odôvodnené potreby maloletých detí a možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca maloletých, neopomenul zistiť pomery na strane matky, ktorej rovnako patrí vyživovacia povinnosť k maloletým deťom. Na základe uvedeného, odstup času od posledného rozhodovania o vyživovacej povinnosti a zistených možností a schopností otca okresný súd rozhodol o výške výživného zodpovedajúcej zákonným kritériám pre určenie výživného; výživné určil odo dňa podania návrhu a zistiť rozdiel medzi súdom určeným a doposiaľ plateným výživným rozhodol o dlhu na výživnom, ktoré otcovi povolil splácať v splátkach pod hrozbou straty výhody splátok. Je zrejmé, že pokiaľ okresný súd vyživovaciu povinnosť otca maloletých detí zvýšil na sumu 200,-Eur, vychádzal predovšetkým zo zistených príjmov otca, ktoré dosahoval od októbra 2019 do rozhodnutia súdu prvej inštancie (4/2022). Okresný súd v tomto smere postupoval zákonným spôsobom; jednotlivé výroky rozhodnutia riadne odôvodnil.

8.1 Okresný súd správne s prihliadnutím na vyššie uvedené skúmal, či došlo k zmene pomerov na strane osôb oprávnených z vyživovacej povinnosti (maloleté deti), osoby povinnej z vyživovacej povinnosti (otec); rovnako skúmal prípadnú zmenu pomerov na strane matky, ktorej sú maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti a po vykonanom dokazovaní správne konštatoval zmenu pomerov predovšetkým na strane otca ako povinného z vyživovacej povinnosti.

8.2 U maloletých detí bez akýchkoľvek pochybností došlo k zmene pomerov; maloleté deti boli v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o tri roky staršie, maloletá U. už začala školskú dochádzku a maloletý H. nastúpi na školskú dochádzku v septembri 2022. Už uvedená skutočnosť a celkový stav výdavkov odôvodňuje nové rozhodnutie o výške výživného tak, aby zodpovedalo odôvodneným potrebám maloletých detí. Ak odvolateľ namietal, že k zvýšeniu výživného došlo od 19.12.2019, po necelom roku od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, odvolací súd zdôrazňuje, že výživné určené pôvodným rozsudkom o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vo výške 80,-Eur mesačne nezodpovedalo potrebám maloletých detí, keď z rozhodovacej praxe ako aj všeobecne známých skutočností je odvolaciemu súdu známe, že už len náklady na strava pre maloleté dieťa (čo aj vo veku štyroch rokov) dosahuje aj v skromnejších pomeroch sumu 100,-Eur mesačne; aj v súvislosti s malým dieťaťom vznikajú náklady na jeho ošatenie, zabezpečenie jeho bývania, zdravotnú starostlivosť, zabezpečenie hygienických potrieb a iných základných potrieb. Ak v pôvodnom konaní došlo k určeniu výživného vo výške 80,-Eur na každé z maloletých detí zvlášť, je zrejmé, že okresný súd schválil rodičovskú dohodu. Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že v čase pôvodného rozhodovania sa otec maloletých detí vyjadril, že bol evidovaný na ÚPSVaR ako nezamestnaný; rodičovská dohoda tak nebola v rozpore so zákonom o rodine.

8.3 Okresný súd konštatoval zmenu pomerov aj na strane matky, keď dosahuje príjem vyšší o cca 100,-Eur ako v čase posledného rozhodovania o vyživovacej povinnosti; podstatná a rozhodujúca zmena pomerov však nastala na strane otca maloletých detí, keď okresný súd ustálil, že v období od 29.10.2019 do 16.02.2022 dosahoval priemerný príjem vo výške 4.400,-Eur až 4.600,-Eur. Z uvedeného vyplýva, že už niekoľko mesiacov po poslednom rozhodnutí o vyživovacej povinnosti otca došlo k podstatnej zmene pomerov, dovtedy určené výživné už v čase podania návrhu (19.12.2019) a ani v čase rozhodovania súdu prvej inštancie (apríl 2022) nezodpovedalo nielen odôvodneným potrebám maloletých detí, ale bolo v rozpore s možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi povinného otca.

9. Odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie nesprávne zistil odôvodnené potreby maloletých detí; tvrdil, že okresný súd nesprávne zahrnul do ich potrieb aj náklady na domácnosť a zároveň, že odôvodnené potreby ustálil ku dňu 09.02.2021 a nie ku dňu rozhodnutia o vyživovacej povinnosti. K uvedenému odvolací súd uvádza, že z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých potrieb osoby, ktorej má byť poskytované; výživou dieťaťa je mienené zabezpečenie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej a duševnej; výživné pre deti slúži

nielen k uspokojovaniu ich výživy v užšom zmysle, k uspokojovaniu všetkých odôvodnených hmotných potrieb (šatstvo, obuv, bývanie a strava), ale aj ďalších potrieb dôležitých k úspešnej výchove dieťaťa (vzdelávanie, príprava na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby). Z uvedeného vyplýva, že výživné slúži aj k zabezpečeniu byvania maloletých detí; pokiaľ teda súd prvej inštancie na náklady spojené s bývaním prihliadol, jeho závery nie sú výsledkom nesprávneho právneho posúdenia, najmä ak zohľadnil iba podiel na nákladoch pripadajúci na maloleté deti. Výdavky na každé z maloletých detí zvlášť predstavovali aj s výdavkami na školskú, resp. predškolskú dochádzku sumu cca 140,-Eur mesačne; v tejto sume neboli zahrnuté stravovanie v domácnosti, oblečenie a obuv, hygienické a školské potreby, zdravotná starostlivosť, hračky a dochádzanie do školy; nie je v rozpore so skutočným stavom ustálenie odôvodnených pravidelných mesačných výdavkov vo výške 200,- až 250,-Eur na každé z maloletých detí zvlášť. K námietke neustálenia odôvodnených potrieb maloletých detí ku dňu vyhlásenia rozhodnutia odvolací súd uvádza, že nie je v súlade s princípom hospodárnosti konania zisťovať potreby maloletých detí ku každému jednotlivému pojednávaniu osobitne a za tým účelom vykonávať aj sociálne zisťovania prostredníctvom kolízneho opatrovníka. Uvedené platí o to viac, že pojednávania boli odročované z dôvodov na strane otca za účelom okrem iného zisťovania jeho zdravotného stavu, lustrácie jeho bankových účtov, dokladov o príjmoch otca vo vzťahu k spoločnosti Emramax, s.r.o., informácie ohľadne účtu otca vo Švajčiarsku a ďalšie doplnenie informácií o zdravotnom stave otca. Navyše aj vzhľadom na inflačné tlaky, čo je všeobecne známou skutočnosťou, nie je daný žiaden predpoklad o znížení nákladov spojených so starostlivosťou o maloleté deti.

9.1 Odvolacie tvrdenie, že súd prvej inštancie neporovnal pomery v čase schválenia rodičovskej dohody s pomermi existujúcimi v súčasnosti, je v rozpore s obsahom spisu, dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie a odôvodnením napadnutého rozhodnutia, kde súd prvej inštancie odôvodnil zmenu pomerov na strane maloletých detí, matky ako aj otca ako povinného z vyživovacej povinnosti.

9.2 Odvolateľ tvrdil, že ak súd prvej inštancie ustálil odôvodnené potreby maloletých detí na sumu 200,- až 250,-Eur mesačne, nesprávne rozhodol o výške vyživovacej povinnosti, nakoľko aj matka maloletých detí má k nim vyživovaciu povinnosť; okresný súd tak mal určiť výživné vo výške 100,-Eur mesačne. K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že vyživovaciu povinnosť majú obaja rodičia, a teda aj matka, ktorá má maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti. Odvolateľ však opomenul, že jedným z kritérií, na ktoré súd pri určení vyživovacej povinnosti prihliadne, je v zmysle ustanovenia § 62 ods.4 prvá veta zákona č.36/2005 Z.z. skutočnosť, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Je nesporné, že osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka (okrem času, kedy sú maloleté deti u otca počas súdom upraveného styku), uvedenú skutočnosť je potrebné zohľadniť pri určení výšky výživného. Výška určeného výživného 200,-Eur na každé z maloletých detí zvlášť pri zistenom príjme otca za rozhodné obdobie predstavuje 9% z príjmu otca (min. 4.400,-Eur), zostatok 50,-Eur na každé z maloletých detí zvlášť predstavuje cca 15% zo zisteného príjmu matky (650,-Eur mesačne). Aj z uvedeného je zrejmé, že súd prvej inštancie vychádzajúc z príjmov rodičov a osobnej starostlivosti matky o maloleté deti rozhodol o výške výživného správne. Iba skutočnosť, že maloleté deti už navštevujú základnú školu neznamena, že matka osobnú starostlivosť o maloleté deti nezabezpečuje v ostatnom rozsahu, a to pri zabezpečení ranného vstávania, ranného stravovania, dochádzky do školy a v poobedňajších hodinách riadne venovanie sa maloletým deťom spočívajúce v príprave do školy, zabezpečovania voľnočasových aktivít, stravovania, večernej hygieny a príprave na spánok. Všetky uvedené skutočnosti vzhľadom na vek maloletých detí predstavujú plné vyťaženie okrem hodín, ktoré maloleté deti strávia v škole, prípadne v školskom klube a nie sú v súlade s tvrdením, že by matka bola od osobnej starostlivosti o maloleté deti odbremenená.

9.3 Pre odvolací súd je dostatočne zrejmé, z akých dôvodov okresný súd prihliadal na príjem otca v rozhodnom období dosiahnutý prácou v cudzine. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že otec maloletých detí svoj príjem v zahraničí nepreukazoval a ani netvrdil; jeho príjem bol zistený aktivitou súdu prvej inštancie, ktorý dožiadal zahraničnú banku o oznámenie o účte otca a pohyboch na uvedenom účte; aj z toho dôvodu boli pojednávania pred okresným súdom odročované. Otec maloletých detí poskytol len tvrdenie o tom, že jeho výdavky pri práci v cudzine boli vysoké, svoje tvrdenie ničím nepreukázal, a to napriek vedomosti, že súd sám zistil výšku jeho príjmov; nenavrhol v tomto smere žiadne dokazovanie v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v odvolacom konaní. Aj keď skutočnosť, že životné náklady vo Švajčiarsku sú nepomerne vyššie ako na území Slovenskej republiky je všeobecne známa, otec neposkytol žiaden dôkaz na verifikáciu svojich tvrdení. Navyše nie je dôvod logicky predpokladať, že by otec maloletých detí pomerne dlhé obdobie (od októbra 2019) pracoval dlhodobo v cudzine bez toho, aby

to pre neho nebolo ekonomicky výhodné. Nie je tak dôvodným tvrdenie, že súd prvej inštancie vychádzal len z plusových obrátov na účte otca maloletých detí v cudzine; vychádzal z tvrdených a preukázaných skutočností zistených vykonaným dokazovaním.

9.4 Odvolateľ taktiež tvrdil, že okresný súd rozhodujúci v apríli 2022 nemal rozhodnúť na základe jeho príjmov v cudzine, ale na základe stavu zisteného v čase vyhlásenia rozhodnutia, kedy už vo Švajčiarsku nepracoval. V prípade rozhodovania o výživnom a jeho výške však súd posudzuje oprávnené potreby maloletých detí a možnosti, schopnosti a majetkové pomery osoby povinnej za obdobie predchádzajúce rozhodnutiu, spravidla zisťuje príjmové schopnosti povinného za obdobie jedného roka pred rozhodnutím vo veci samej; iba takéto posúdenie poskytuje záver o priemernom príjme, ktorý v danom prípade otec maloletých detí dosahuje; navyše takéto skutkové zistenie poskytuje informáciu aj o potenciálnych možnostiach a schopnostiach povinného rodiča. Ak okresný súd takto postupoval, jeho postup bol v súlade s ustanoveniami zákona č.36/2005 Z.z. a ustálenou praxou súdov v prípade posudzovania možností, schopností a majetkových pomerov osoby povinnej platiť výživné; postupu a záverom súdu prvej inštancie v tomto smere nemožno nič vytknúť. Nemožno neprihliadnuť ani na skutočnosť, že otec maloletých detí svoje pracovné činnosti a z nich vyplývajúci príjem v zahraničí nielenže nepriznal, ale ho aj zatajil a overenie jeho existencie neumožnil, dožiadanie na banku v zahraničí súd prvej inštancie vykonal ex offio; v konaní vo veci starostlivosti o maloleté deti nie je viazaný dôkazmi navrhnutými účastníkmi konania. Už zatajenie príjmu otca, ktorý nebol len epizódnym, ale trval dlhé obdobie, odôvodňovalo (aj) aplikáciu ustanovenia § 63 ods.1 zákona č.36/2005 Z.z..

9.5 Pokiaľ otec maloletých detí poukazoval na zdravotné dôvody, ktoré mu mali brániť v ďalšom vykonávaní v zárobkovej činnosti, odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie opakovane odročil pojednávanie za účelom, aby otec svoje tvrdenia preukázal; tento dôkaz svojich tvrdení neposkytol, najmä nepreukázal, že v dôsledku predchádzajúceho zranenia už ďalej nemôže vykonávať činnosti, ktoré mu zabezpečovali príjem dostatočný k riadnemu plneniu vyživovacej povinnosti vo výške určenej súdom prvej inštancie. Odvolací súd nespochybňuje záver o tom, že otcovi vznikol pracovný úraz; iba táto skutočnosť nehovorí nič o tom, či otec môže v svojich pracovných/podnikateľských aktivitách pokračovať po primeranej rekonvalescencii; navyše absentuje aj akékoľvek tvrdenie o tom, či v dôsledku úrazu pri práci na žeriave bol svojim zamestnávateľom (obchodným partnerom), prípadne príslušnou poisťovňou odškodnený. Navyše z tvrdení otca vyplýva, že vykonával prácu žeriavnika aj v období nasledujúcom po úraze (tvrdenie, že musel zaskočiť za zamestnanca spoločnosti Emramax s.r.o.). Tvrdenie, že po pracovnom úraze otec nemôže ďalej vykonávať svoju činnosť je tak zavádzajúce.

9.6 Iba skutočnosť, že okresný súd v inom konaní upravil styk otca s maloletými deťmi, nie je dôvodom pre inú úpravu výšky výživného. Výška vyživovacej povinnosti vychádza z kritérií uvedených v zákone č.36/2005 Z.z. a teda predovšetkým z odôvodnených potrieb maloletých detí a možností, schopností a majetkových pomerov povinného rodiča; predstavuje priemerné mesačné náklady, ktoré je potrebné v súvislosti so starostlivosťou o maloleté deti vynaložiť. Osobnú starostlivosť rodiča počas víkendového styku a sviatočných a prázdninových dní totiž v plnom rozsahu nemôže nahradiť osobnú starostlivosť o maloleté deti rodiča, ktorému sú maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti. Ani rovnocenná striedavá starostlivosť o maloleté deti nemá za následok automaticky rozhodnutie súdu o tom, že počas striedavej starostlivosti sa výživné neurčuje; aj v takom prípade súd prihliada na možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov. Ak aj v prípade striedavej starostlivosti súd zistí taký nepomer príjmu rodičov ako je tomu v prejednávanej veci (650,- Eur, resp. 4.400,-Eur) výživné aj počas trvania striedavej starostlivosti určí, rešpektujúc kritériá pre určenie výživného (§ 62 a § 75 zákona č.36/2005 Z.z.).

9.7 Napokon odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie pri určení výživného neaplikoval ustanovenie § 77 ods.1 zákona č.36/2005 Z.z. v tom smere, že by výživné určil spätne za obdobie spred podania návrhu na zvýšenie výživného; naopak, výživné určil odo dňa podania návrhu na úpravu vyživovacej povinnosti. Z vykonaného dokazovania, obsahu zápisníc z pojednávaní je zrejmé, že matka maloletého sa zvýšenia výživného domáhala, svoju argumentáciu upravila po zistení, že otec maloletého dosahoval v zahraničí vysoké príjmy (čo v konaní tajil a popieral); navyše ide o konanie vo veciach starostlivosti o maloleté deti, v ktorom súd nie je viazaný návrhom, po posúdení skutočného stavu je oprávnený priznať viac, ako oprávnený rodič žiada; takýto postup v konaní podľa Civilného mimosporového poriadku nepredstavuje inak neprípustné (podľa C.s.p.) prekročenie návrhu.

9.8 Odvolacia argumentácia s prihliadnutím na vyššie uvedené dôvody nebola spôsobilá privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

10. Odvolací súd podrobil odvolaciemu prieskumu aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým okresný súd rozhodol o nedoplatku na výživnom za obdobie od 19.12.2019 do 31.03.2022, ktorý otec maloletých detí argumentačne nenapadol. Súd prvej inštancie rozhodol správne, pokiaľ zistiac dôvody pre zmenu rozhodnutia o výživnom zisťoval, či nevznikol dlh na výživnom a správne postupoval, pokiaľ dlh na výživnom určil ako rozdiel medzi doposiaľ hradenou a novo určenou výškou výživného. Ak nedoplatok na výživnom vznikol pomerne vo vysokej výške, je to z dôvodu, že otec maloletých detí dlhodobo neplnil svoju vyživovaciu povinnosť vo výške zodpovedajúcej predovšetkým jeho možnostiam a schopnostiam; navyše konštatovanie o tom, že otec v zahraničí poberal aj dávky na maloleté deti, otec v podanom odvolaní nespochybnil. Povolená splátka dlhu na výživnom zodpovedá celkovému dlhu na výživnom; výpočet výšky dlhu na výživnom otec maloletých detí v podanom odvolaní nijako nespochybnil, iba tvrdením o nesprávnosti výšky určeného bežného výživného. Ak uvedený argument odvolací súd považoval za nedôvodný, nebol dôvod na zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie ani vo vzťahu k výroku o výške dlhu na výživnom. Okresný súd správne otcovi povolil zaplatenie dlhu na výživnom v splátkach pod hrozbou straty výhody splátok.

11. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ otcovi určil vyživovaciu povinnosť, za vecne správne; súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie, zistil skutočný stav vecí, vykonané dokazovanie hodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a jeho závery nie sú výsledkom nesprávneho právneho posúdenia. Výška určenej vyživovacej povinnosti zodpovedá všetkým zákonným kritériám pre určenie výživného. Rozhodnutie okresného súdu je v celom rozsahu správne; odvolací súd nezistil dôvody na jeho zmenu (§ 388 C.s.p.), či zrušenie (§ 389 C.s.p.), preto ho v zmysle § 387 ods. 1, 2 C.s.p. vo výroku I. a závislých výrokoch II. a III. ako vecne správny potvrdil; súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania správne aplikoval ustanovenie § 52 Civilného mimosporového poriadku.

12. O trovách odvolacieho konania s prihliadnutím na ustanovenie § 52 C.m.p. v spojení s § 58 C.m.p. odvolací súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvod pre aplikáciu ustanovenia § 55 C.m.p. odvolací súd nezistil.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods.2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného

alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).